

VISSZAVADÍTÁS

Laza regényféle a kutyabőrről (X.)

B. FOKY ISTVÁN

A KAUKÁZUSI KRISTÁLYGOMBA JÓTÉKONY HATÁSA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ ÖNKORMÁNYZATI ÜGYEKRE NÉZVE

A Bertalan-napot követő időszakban egyesek ugyancsak elcsodálkoztak, mikor arra haladtukban, a Kamenita-háton egy óriásnak is mondható üveghordóra lettek figyelmesek. A kíváncsibb természetűek persze mindent megtettek annak érdekében, hogy kitudják okát a nagy felhajtásnak, mivel a mondott hordó körül igencsak megsaporodott a fehérnépek száma, s olybá tűnt tevékenységük, mintha valamilyen titokzatos, másoknak elmondhatatlan ügyért fogtak volt össze.

– Én bizony megnézem magamnak ama nagy nyüzsgést, annál is inkább tehetem ezt, mivel a Remete kikérte véleményem a kiállítás elhelyezésével kapcsolatban – mondta övéinek Donna Anna, s történt aztán a mondottak végrehajtása, mármint a műgyűjtő érkezése a Kamenita-hátra.

Ott aztán csak leült Donna Anna a fenenagy szőlődsungel árnyékába, s érdeklődéssel tapasztalta, hogy Magvaszakadt Janó hitvesének vezetésével a sándori asszonyok valamely fehéres kocsonyaszerű golyócskákat telepítenek az üveghordóba.

– Nekem ez magas, kedves Martin! – mondta a Remetének, aki éppen felügyelni látszott az egész némajátékot.

A Remete még kiosztott némely utasításokat, aztán odatelepedett Donna Anna mellé, és kerek pereg, röviden ismertette a tényállást.

– Kaukázusi kristálygombát telepítünk a hordóba, ami ha majd pár nap múltával beérik, s az emberek isznak belőle legalább egyliternyit, akkor olyan megváltozott hangulatban fognak nekifeszülni a csinálomnak, hogy ez a töméntelen energia akárha a Kamenita-hát elbillentésére is alkalmazható lehetne – mondta a Remete, mint aki a világ legtermészetesebb cselekedetének vélné egy ekkora halom kibillentését az egyensúlyából.

– Nem vagyunk kissé fölfuvalkodottak? – kérdezte az asszonyság.

– Nem sajátunk, Donna Anna – mondta a Remete.

– A titok nyitja engem is fölöttébb érdekelne – dörögte Donna Anna, és jól látszott az arcvonásairól, hogy kíváncsiságért neki sem kell szomszédolnia.

A Remetének erre megeredt a hangja. És tette ezt abból a meggondolásból, amiért az asszony hozzá érkezett volt, azaz a kiállítás fölállításának érdekében bárminemű kívánságot teljesíteni, csakhogy megnyerje a műgyűjtő rokonszenvét a Kamenita-háti képzőművészeti jelenéshez.

A Remete röviden vázolta, hogy a kaukázusi kristálygomba gyógyítóan hat a tuberkulózis, a rák, a gyomorbántalmak esetében, de kitűnő arra is, hogy a légzőszervek hurutos megbetegedéseit, krónikus bélgyulladásokat, epebetegségeket, hólyagproblémákat feledtesse a halandókkal.

– Akárha anyatejpótlékként is fölhasználható – mondta végezetül a Remete, majd hozzátette annak tényét, hogy benne foglaltatik a hosszú élet titka.

– A jóból is megárt a sok, de ha ez a fene nagy lé legalább a felét tudhatja az elmondottaknak, már oly mód is lovon vagyunk – húzódott most közelebb emberünkhöz Donna Anna, és annak a kívánságának adott hangot, hogy ő is szívesen telepítene a mondottakból valamely adagot a portáján. S mivel a Remete nemigen sietett a szóval, hogy a praktikát megadja, az asszony oly mód próbálta lépre csalni a férfit célja elérésében, ami esetleg a művészetek érdekében fölcsigázhatja annak képzeletét bizonyos sajátosságos, egyedi viszonyulásokban a festészeti alapanyagok használatakor. Ezért toldott még néhány gondolatot az előbbiekhöz Donna Anna:

– Mert ha mondjuk, mert mondhatjuk, hogy festőink vele hígítják festékeiket, akkor könnyen történhet ennek okán az akvarelli mélység behatároló színeváltozása!

– Az akvarelli mélység behatároló színeváltozásáért érdemes kitalálni akárha az örökkévalóság kitarulkozását is – mondta a Remete szinte ellágyultan annak gondolatától, hogy részese lehet valamely művészeti felemelkedés megteremtésének.

Intett Donna Annának, hogy kövesse. S miközben a Remete hajléka felé vonultak, az asszony kifigyelte, hogy a sándori nők jelen pillanatban az alapanyaghoz már cukrot, száraz fügét és mazsolát, valamint félbevágott citromokat adnak.

A pincelakás hűvössége szinte elbűvölte Donna Annát. Ki is fejtette, hogy ha nála a Kastélyban csupán gerezdje lenne eme nyugtató hőmérsékletnek, akkor sokért nem adná e kánikulai ellenszert.

– Dolgozik a Kamenita-hát: télen meleg, nyáron hűvös ökelme! – mondta a Remete, és az asztalon álló, hatalmas befőttesüvegből félliternyit öntött Donna Annának, aztán csak bólintott hozzá, hogy fenéki.

Donna Anna először csupán szagolgatta a felkínált folyadékot, majd megkóstolta. S miközben a Remete elmondotta volt neki, hogy vagy fél éve már annak, mióta a Tűzevő meglepte e praktikával, s ő azóta vagy ötvenliternyit el is fogyasztott belőle, még arra is kitért, hogy tapasztalatai szerint a tápfolyadék olyannyira megakadályozta a táplálék rothadását a beleiben, minek okán komolyan kezd hinni élete hosszabbodásában.

Az asszony most kissé idegesnek látszott, mint aki kelepcebe került, s nincs visszaútja: fölhajtotta a félliternyi folyadékot! S mivel nem tapasztalt semmi különösét, mosolyogva ült szembe a Remetével.

– Ennek fele se tréfa, ennek ennyi – mondta csendesen.

– Lehetőleg üvegedényt használjon, és műanyag szitát meg kanalat, a fémet nemigen bírja, kerülendő – adta utasításait a Remete, s visszautalt a már látottakra, hogy Donna Anna a most tőle kapott adagot szitába téve meleg vízzel majd lemossa, negyed kilogramm cukrot kever hozzá, öt-hat szem mazsolát hint föléje, és jól megmosott fél citromot is rábiggyeszt, majd az egészet felönti két liter hideg vízzel, és felkeverés után szobahőmérsékleten 2-3 napig érleli. Érlelés után leszűri, és mű-

anyag üvegbe töltve, a citromlevet kicsavarjuk és hozzáadjuk. Hűtőben tárolandó.

Végezetül a Remete elballagott pincelakása mélyére, ahonnan liternyi kristálygombalével tért vissza, és így szólt Donna Annához:

– Donna, eme anyatejpotló legyen festékhígítónak a Kastély Művészeti Telep alkotóinak, s csináljanak a fiúk csodát e csodával!

– Már ma ráveszem őket, hogy a Vodice ünnepekre készülő festményeiket vele mázolja nagyméretű alkotásokká! – mondta Donna Anna, majd nyakon ragadta a literest, és olyan macskaléptekkel távozott, mint aki tudatában van járása erejének, hogy ringását a férfiak még mindig megsodálják, leginkább farmozgási téren persze.

És miközben a sándori asszonyok a Kamenita-háti csodán dolgoztak, a Bunarityon, miközben Magvaszakadt Janóék meg a Pópa, persze hogy a Miniatyával egyetemben, a tábori oltárt és a természetbe rögtönzött keresztút képeinek stációját ügyeskedték fel, kissé odébb, a Péter-forrás közelében persze, a medvetáncoltató egyezkedett a ny. zászlóssal, s mindehhez a Nyurga P. zoopedagógus asszisztált. A ny. zászlós végképp megadta magát sorsának, hogy a jövődöbeli vadkant nem utaztatja egészen a Peručica őserdőig visszavadtítás céljából, inkább elcseréli az ipsét a táncoltató bicebóca bocsáért, és az üzlet megkötése után az állatot a Nyurga P. zoopedagógus kisasszonyra bízta, aki majd mérhetetlen szakértelemmel megteszi a megfelelő lépéseket annak irányába, hogy az állat semmiben hiányt nem szenvedve, mégiscsak normálisabb körülmények között érje meg az érett medvekort.

S mivel az alku igen könnyen ment, a ny. zászlós meg Nyurga P. most már a mozgáskorlátozott medvebocs birtokában, azon tanakodtak a Péter-forrás csordogáló neszei mellett, hogy itt helyben kellene nevet adni szerzeményüknek, s mindjárt meg is keresztelni, istennek kegyelméből. Odaszólították a Miniatyát, hogy megtárgyalják vele a teendőket, de ahova a Miniatyát szólították, oda menten a Pópa is odafordult, s így történt, hogy a problémát most már négyen kényszerültek megoldani.

– Nevet kell neki adni, atyám! – mondta a Miniatyának Nyurga P. zoopedagógus szemlesütve, mert ha valamit gyorsan el akart érni az embereknél, akkor rendszerint szemlesütve beszélt velük, hogy mielőbb a bizalmukba férközhessen.

– És nevet is igényelne a jámbor, ha nem utállaná a keresztelőt – ismételte a ny. zászlós Nyurga P. elgondolásának lényegét a Miniatya fülébe, hogy nyomósítson a lényegen, miszerint tőle várják e kései bérnállásszerű epizód megejtését.

– Ne kerítsünk ekkora feneket az egésznek, drága híveim – mondta a Miniatya, közben messziről a Pópa által hozott táblaképeket rendezgette képzeletben, hogy miként illeszti őket a keresztúti stáció egyes állomásai homlokterébe.

– Nekünk roppant egyszerű a feladatunk – tette hozzá a Pópa is gondolatait a felmerült problémához. – Először is: milyen nevet kapjon ez a szerencsétlen autista medvebocs, ugye?! Merthogy ugye, a kérdés lényege ebben a bokorban rejtezik!

– Bokor ide, bokor oda, a végén még valaki megbokrosodik emiatt a jámbor halandó miatt, ha nem haladunk az ötletekkel – mondta a ny. zászlós, hogy siettesse a keresztelő menetét, jelezvén netán a türelme fogyatkozását is egyben.

Nyurga P. persze megintcsak szemlesütve, annak a gondolatának adott hangot, hogy általában a négy lábúak az alomnevet meg a helységnevet érdemelhetik ki, a keresztneviük pedig már a gazda jószántának köszönhetően tetszés szerinti. Aztán a zoopedagógus gyorsan meg is fogalmazta annak tényét, hogy a jámbor birtokába itt, Sándorban kerültek, a tartózkodási helye pedig valószínűleg a Remete portáján lesz kijelölve, mint egy leendő állatkert első lakójáé. És a hirtelenszökeség mindjárt be is ajánlotta a maga változatát:

– Ennél fogva a mi emberünket Sándori Kamenita névre kereszteljük, és most csupán a keresztnevét kell még rábiggyeszteni!

– Miksa! – kottyintott közbe az éppen végszóra hozzájuk érkező Tűzevő, akinek már a cirkusz világából volt jártassága az állatok névadási szertartásaiból.

– Hogyhogy Miksa?! – tépelődött azon nyomban a Pópa.

– Mert a medve a rengeteg királya éppenúgy, mint ahogy az oroszlán a pampák fejedelme! – mondta roppant egyszerűséggel a Tűzevő.

– Ezzel az erővel akárha Vajk is lehetne, nemde? – így a Miniatya.

– Vagy Bernát! Ami egy igazi medvenév! – erősködött Nyurga P.

– Itt én is egy picinység beleszólhatok talán, hiszen az én neveltem húzhatja nyársra az a mihaszna medvetáncoltató emiatt a nyavalyás pára

miatt – mondta most teljes erőből a magáét a ny. zászlós, mint aki túlharsogni igyekszik a mindenség robaját. Amazok persze megszeppenve vették tudomásul, hogy az üzletkötés egyik résztvevőjét kihagyták a játékból, és most igencsak figyeltek a jogait követelő ny. zászlósra, aki néhány pillanatnyi töprengés után kibökte:

– Az ebben való jártasság fél siker, ezért én a Tűzevő javaslatát támogatom teljes mellbőséggel!

És ebben maradtak. Megcsorgatták az autista bocsot a Péter-forrás vizével, amit a kapálódzó keresztelendő ugyancsak nehezményezett, és ráadták az áldást, hogy ezentúl őkelme mindenki számára a Sándori Kamenita Miksa névre hallgat.

Most még csupán azt kellett eldönteni, hogy a díszvendégeket hova helyezik majd, valamint hogy a zarándokok merre kapnak letelepedési lehetőséget, mivel ők néhanapján már napokkal előbb megérkeznek a Szentkúthoz, és akkor letáboroznak valamely szabad területen, ahol nincsenek útjába a tömegnek.

– A zarándokokat különös bánásmóddal fontos kezelni, mert nekik mindenben előnyük van, csakhogy ezt észben tartsátok, emberek! – mondta a Miniatyá Magvaszakadt kántoruknak és egyházi gondnoknak, majd bővebben kifejtette elképzeléseit arról, hogy közösen összerántanak majd ezt és amazt, és külön üstökben főznek nekik.

– A hasukra játszik, plébános atyám? – kérdezte Nyurga P.

– Meg a kezükre is, ha tudni akarja, hogy aláírjanak a sándori jelöltünk részére, és akkor annyi a cserebogaraknak, elmehetnek tiszavirágnak őkelmé! – adta meg az alaphangot a Miniatyá, amihez a Pópa olyan boldogan vigyorgott, hogy gyönyörűség volt szemlélni emberünket.

Nyurga P. lassú sétával, maga után vezetve a bocsot, a Remete felé indult, közben a többiek abban egyeztek ki, hogy a zarándokokat, mint fő adut, csupán akkor kell kijátszaniuk, ha minden kötél szakad önkormányzati célokból.

És mit ad isten, bizony hogy a zarándokok már pénteken késő délután nagy éneklés és zászlóerdő kíséretében beállítottak a portára, úgyhogy most Magvaszakadt Janónak nagyon jól jött annak ténye, amit megbeszéltek elhelyezésükkel kapcsolatban. Kissé odébb, a Szent-tó irányába telepítette le őket, hogy adott esetben mosakodni is tudhassanak a szenteltvízben, innivalót pedig a Péter-forrásból meríthettek. Vezető-

jüket azzal biztatta a Magvaszakadt, hogy ha ma talán még nem, de holnap bizonyára főtt ételt tudnak a részükre teremteni, az asszonyok meg valószínűleg többet készítenek a vecsernyei kalácsból, hogy nekik is jusson bőven belőle.

A Remete közben azzal volt elfoglalva, hogy minden a helyére kerüljön időre, ami számításba jöhetett az emberek Kamenita-háti fogadásakor. Miközben a színvallójátékukat figyelte nagy odaadással, fél szemmel Egérszürke kocsija begördülését észrevételezte a Kamenita-hát elé, minekókán leereszkedett a magaslatról, hogy illőn fogadja jötevőjét.

– Martin – köszöntötte Egérszürke.

– Nem kellett volna fáradnod, drága barátom – mondta a Remete.

– Már hogyne kellett volna fáradnom, mikor a levest nem bízhatom még az anyámra se, jóember! – játszi könnyedségű hangvitelével méltatlankodott Egérszürke, ami az emberi megbízhatóságot illeti, aztán mint aki ismeri a járást, indult a part alá, mondván: – Gyerünk oda, ahol a csontoknak nincs füle!

Elfogadta Remetétől a kaukázusi italt, s könnyedén kortyolva belőle néhány ökörnnyt, táskáját az asztalra téve, odaintette a Remetét, aki még mindig a kristálylével bíbelődött.

– A benti házadra adta, hogy ha visszaszármaztatják, akkor rendbe hozathatod, neki meg abban dukál egy jó szoba, a Korzóra nézők közül! – mondta Egérszürke, és még azt is hozzáfűzte, hogy semmiféle papír nem készül a megállapodásról, aztán ha valaki a felek közül nem állja szavát, akkor várhatja, hogy a kor szelleme ítélkezik majd felette.

– Ami azt illeti, minden stimmel – mondta a Remete.

– Te pedig, kedves Martinom, a kamat fejében indulsz a polgármesteri választáson – mondta Egérszürke.

– Az idegeim fölöttébb vékonyultak, engem az teljesen kikészítene, és ezért bátorodom ajánlani, hogy van nekünk egy komoly jelöltünk, csupán a részleteket kell még letárgyalnunk – szólalt csendesen a Remete, és hogy nyomatékot adjon szavainak, gyűrűsujját olyan rángatózásba hozta, hogy maga is jónak látta lefogni, mielőtt valóban úgy marad örökre az istenadta.

– Te tudod, barátom, te tudod! Csak ember legyen a talpán meg mögötte a sándori tömeg, hogy ki tudhassa piszkálni az agyonra sült

gesztenyét abból a központi egybesültekből! – állt talpra Egérszürke, s indulni látszott.

– A mi emberünk egy igazi díszpolgár, mondhatni, kész díszdoktor a maga nemében . . . – dadogta Egérszürke után szürkén kullogva a Remete, s ezekben a pillanatokban olybá tűnt az alakítása, mintha kiesett volna teljesen a szerepéből, és partra vetett halként próbálkozik visszarugózni a magabiztosság vizére.

Egérszürke odakint körülnézett, és valami olyasmit mondott, hogy itt bizony megteremtődhet a földi paradicsom, már ami az emberek hiszékenységének talaját illeti, s majdan annak idején neki is lenne némely ihletett ötlete mint társgazdának.

– Ennek semmi akadálya, itt minden megcsinálható, ami él és mozog . . .

– Martin, te a látott ember vagy, és neked nem kell túl sokat beszélnem mindarról, ami itt és most beboronálható – mondta Egérszürke, aztán csak úgy akarom is, nem is, odavetette, hogy megkerült a galambvér, valamely szkipetár alagúton érkezett róla hír, és ha minden jól megy, akkor a közeljövőben vendégül látják Tűzevőné bikáját, aki a cirkusszal valahol a csizmaországi talpalattin füleltetett le interpolilag.

A Remete hirtelen ült a fenekére, mint akit szédülésnek teljes lendülete terített le, és levegő után kapkodva bámult Egérszürkére.

– Igen, barátocskám, az olasz volt – mondta amaz, majd könnyedén intve a sofőrnek, a város felé robogott.

Nyurga P. ilyen állapotban találta a Remetét, aki inkább látszott holtnak mint elevennek, s amikor a zoopedagógus kisasszony hirtelenében nyakon találta önteni a keze ügyébe eső, nagyobbacska befőttesüveg tartalmával, nemhogy észhez tért hirtelenében, hanem egyenesen rikácsolni kezdett Nyurga P.-re, hogy mi a jó istent csinált, hiszen a mosdóvízzel kiöntötte a gyereket is, illetve a kaukázusi kristálygombáját lötytyintette az arcába.

– És aztán mi van? Lesz elég belőle az üveghordóban, nemde?! – nézett a Remetével farkasszemet a Nyurga, és olyan sáncolt alapállást vett fel hirtelenében, mint akit bármely pillanatban támadás érhet.

A Remete csakhamar higgadni látszott, és a lányt medvéstül a hátra hívta, hogy letárgyalja vele az esetleges állatkerti létesítmény körüli gondokat. Ám miközben ők a Kamenita-háti zoo részleteit próbálták

egybevetni, a süldő medve valamely szorongásainak hatására, jól behúzódtott a pincelakás mélységén fölhalmozott emberi csontok mögé, amiket a Remete már megfelelő zsinórral ellátva, a földlakás mennyezetére crősített.

A Remete, előbbi megpróbáltatásait enyhítendő, egy igencsak homályos eredetű üveget tett most az asztalra, s kifejtette Nyurga P. zoopedagógusnak, hogy a Kamenita-háti bornapon illette őt tisztelettel a Miniaty a üveg ki tudja mikori nemes itallal, s mélyen megtisztelve érezné magát, ha a kisasszony vele kortyolna isten eme drága nedűjéből.

– Jöhet, próbáljuk ki, mit tud a nektár – mondta Nyurga P.

A Remete bólintott, majd kiszalasztva az üvegből a dugót, kristálypoharakba öntötte a híg méznek is vélhető folyadékot, s miután kocintottak, egy szuszra küldte le torkán isten folyékony napsugárgyűjteményct, majd jó szívvel konstataálta, hogy az állatok mentora is követte fenékgig a mozdulatát.

Mire befejezték volna az üveg tartalmát elfogyasztani, akkorra tüzesen átgondolták állatkertjük sajtárságos részleteit, és éppen ott tartottak beszélgetésük tárgyában, hogy ide talán még hangyászszünt is lehetne telepíteni, mikor a Remetének eszébe jutottak a hamarosan érkező kabócák, és meg találta kérdezni Nyurga P.-t:

– És mondja csak, kisasszony, azokat a déli herkentyűket miként gondolhatunk átteleltetni a Kamenita-háton?

Nyurga P. füle már ugyancsak lázas színeváltozásban volt ekkorra, és a Remete által fölvetett problémát úgy próbálta megfogalmazni, hogy a szoktatás csodákra képes éppenúgy, mint a szeretet megnyilvánulási formájaként a simogatás is, s miközben a férfi kezét, illetve szakállas arcát simogatta, már-már kifejtette annak tényét, hogy a kabócák esetében is, akárha a méheknél, egy kabóca királynőre van szükség, akit feltétlenül mindenhova követnek, illetve aki miatt feltétlenül maradni kényszerülnek, ha mondjuk, egy kaptárba szigetelik el imádottjukat.

Sándori Kamenita Miksa ebbe a tüzes és kimondottan aprólékos tapogatózásba kurjantott bele hirtelenében, de olyan erővel ám, mint akit egy egész méhraj vett üldözőbe.

– Te jó isten! Beszorult a csontkötrecbe, még megfullad! – ugrott talpra Nyurga P., s olyan elemi erővel rontott kedvence felé, hogy kis

idő múltán szorongva konstataulta hasonló rabságát az emberi csontok erdejében.

– Húzzon ki, Martin! Itt fulladok Miksástul! – nyöszörögte alig hallhatóan, így álltában megbukottan, minek az lett a következménye, hogy a Remete csupán egy formás, de inkább szilva alakú női fart látott benne, amiről fölcúszott a szoknya, s minek mögüle inkább valamely tangaféle takarta nőiességét, mintsem jelentős bugyogó.

A Remete szemrevételezte a helyzetet, s megbékélt a gondolattal, hogy részére csupán az egyes alkalmak hajótati részről dolgozhatók fel, minekutána már a pántdíszfélék odébb kotorván, egyenesbe vette volna az irányt, persze ha vehette volna, de nem vehette, mert egyrészt akadályozták ebben az alácsüngő csontok, másrészt viszont úgy látszott, hogy Nyurga P. kisasszonyt túl szűkre szabták volt.

– Drága Remetécske, fordítsa franciára, könyörgöm . . . – nyöszörögte a hevült állapotú állattudor, és most fejfel a földnek olyan mélyre bukott, hogy mélyebbre már nem is tehetné, különben megcélozza a fejenállási kísérletet, ami ebben a helyzetben egyáltalán nem lett volna célirányos cselekedet.

– Csak angolul beszélek, és azt is alapfokon – dörmögte a Remete, s azzal volt elfoglalva, hogy lyuk az lyuk, és ha nem megy az egyikbe, talán megpróbálhatná a másikba.

De kívül hirtelen fölhangzott a színvallójáték szereplőinek gajdoló éneke, valamint Dörzsölt ügyvéd úr baritonja, melyen a kórusolókat torkaszakadtából igyekezett a kopaszok közé küldeni lármás magatar-tásuk miatt.

– Erre a nyelvleckére még visszatérünk, persze ha kegyed is úgy találná jónak – mondta a zoopedagógusnak a Remete, és mérhetetlen nyugalommal rántotta ki a neki kedves hölgyet a csontok erdejéből, akivel aztán Sándori Kamenita Miksa is ugyancsak napvilágra került, hiszen Nyurga P. még mindig a bocs mancsát szorongatta kapaszkodóként.

Gyors simítások után, mármint a ruházatán és hajzatán tett rendez-getés befejeztével, Nyurga P. még odavetette a Remetének, hogy egy-előre ad acta teszi védencük elhelyezési kérdését, és Magvaszakadt Janóval oldatja meg az időleges szállásolási problémát, ami csupán csak a búcsúi időszakra vonatkozna, azzal szíján kapva az állatot, kiporzott a dombháti gádorból.

– Az istennyila ütött a nőbe? – horkantott a sztárügyvéd, persze gyorsan félreállva előle a bejáratiban.

– Gondja van a medvével – mondta a Remete, és visszaült az asztalhoz.

– Hát nem kutyát vonszolt maga után? – ült le Dörzsölt is.

– Sándori Kamenita Miksát vitte fedezékbe – mondta a Remete, közben mindkettőjüknek öntött a maradék borból, s amikor kiitták poharukat, kérdezetlenül gyónni kezdett barátjának, hogy igencsak bajban van, mivel polgármesteri jelöltet kell állítaniuk, és neki egyáltalán nem fülük a foga ilyen szerep eljátszására.

– Egészen hangzatos neve van a mondottnak – dörmögte szájszélét nyalogatva Dörzsölt, s jó érzéssel tapasztalta, hogy a Remete nem akármilyen kotyvalékkal tisztelte meg.

– A medvének királyi neve van – mondta a Remete.

– Még polgármesteri jelölésre is jól hangzana – motyogta Dörzsölt, és közelebb hajolva barátjához, akinek a Korzón levő házát a napokban végérvényesen visszaszámzatták, és ezt jött neki megmondani, most arról pusmogott a fülébe, hogy sose az egyén a fontos, hanem mindig az eszme, és talán jól tennék, ha védencüket neveznék be a polgármesteri megmérettetésre, mert ily mód kevesebb lenne annak kockázata, hogy nyilvános fölsülésben legyen részük.

A Remete először azt gondolta, hogy nem jól hallja, amit Dörzsölttől hallani lehetett, aztán meg olyasvalami jutott az eszébe, hogy az ügyvéd a bolondját járatta vele, valami olyasmibe akarja belekeverni, amiből aztán talán soha többé nem tudhat zöld ágra vergődni.

– Nincs benne rizik, barátom! És ha valamiben a kockázat a minimumra csökkenthető, akkor abban lehetne valamit keresni a bokorban! – így érvelt Dörzsölt az igaza mellett, majd működésbe hozva szürkeállománya derékhadát, máris fölvázolta a Remete lelki szemei elé Kamenita Sándor filozófus és vándor magyar képviselőjelölt alakját, aki sajna agytröszt létére nemigen tudhat az emberek közelébe érkezni, mert annyira gátlásos, és ezért kénytelen helyette a szóvivő, név szerint Molcer Martin úr a jelöltet mindenütt és mindenben helyettesíteni. És ennyi az egész humbuk, ha tetszik ez valakinek, ha nem, fejezte be Dörzsölt gyönyörű alkotásának ívelését, hozzáadva persze annak tényét is, hogy mindez nem kis tőkét igényel.

– Ki tud a Miksáról, közöttünk szólva persze? – kérdezte.

– A két pap és Nyurga kisasszony – mondta remegő hangon a Remete.

– Akkor rendben minden! A papokat még ma meggyűröm, az állatszaki a te dolgod lesz, Martin! Holnap előállítjuk a szükséges dokumentációt, az aláírásgyűjtést meg a búcsúi gyülekezeten oly mód csináljuk, hogy gyűjtést végzünk a vándor filozófusnak – mondta Dörzsölt, és odébbállt a Remete portájáról, hogy kebelbarátjával, a Kerti Törpe tanácsadójával is egyeztesse hirtelen támadt ötletének kivitelezhetőségét.

Miután a kaukázusi kristálygomba-ültetők és a színvallójáték szereplői is távozni látszottak a félhomályban, Molcer Martin fellélegzett annak tudatában, hogy a Búbánaton kívül errefelé nemigen mozdul senki, s nyugodtan megvackolhat a nyári ég alatt, közvetlenül a hát árnyékába, és nyugodtan magára húzhatja a csillagos eget takarónak. Azonban sokáig nem tudott elaludni. Sorra számba vette, hogy mi minden halmozódott fel életében ezekre a napokra, és maga is soknak vélte az akciók sorát, amikből ha csupán bizonyos hányadukat is valósítják meg a tervezettekben, már annak is nyomós ereje lehet a sándori és kéri emberek mozgósításában. Azzal aludt el, hogy talán mégse kellett volna belemennie abba a kalandosnak tűnő polgármesteri mesterkedésbe, de a rátelepült álm elaltatta lelkiismeretét is, ami a cél szentesíti az eszközt hiszemben fogalmazódott meg közte és a Dörzsölt között, s amit esetleg az utókor a szemére vethet netán.

A csillagászati ős közeledeével, mikor az első emberhónapi dátum már a láthatáron, az emberek zöme akárha egy kirajzásállapot, úgy robbannak ki a természetbe, hogy valamelyest még mozgalmassak lehessenek, időben és térben egyaránt.

A Szentkút ünnepére még olyanok is ide zárandokoltak, akik csak akkor mozdulnak ki vackaikból, ha ég a tető. Minthogy égett is valamelyest, hiszen a város választási lázban volt, és aki az emberiség jobbik feléhez tartozónak érezte magát, az az isten szabad ege alatt próbált szót érteni a rokon lelkekkel.

Ily mód aztán akkora tömeg hallgatta áhítattal az ökumenikus tábori misét, hogy egyesek megkockáztatták a jelenlevők számát összevetni egyes olimpiai rendezvény közönségszámával is, s teheték ezt könnyű szívvel, megközelítőleg konstatálván a majd tízezres lélekszámot.

A Kamenita-hát erre az alkalomra külön attrakciónak mutatkozott. Elsősorban a domboldalra kiállított freskó- és táblaképkötések festettek impozánsan, valamint az óriási üveghordó tett mély benyomást

az emberekre, akik a kora délutáni órákban visszatérőben voltak a Vodice ünnepségről, és nagy csoportokban fordultak érdeklődéssel a nevezett hát felé, ahol újabb szórakozási lehetőséget sejtettek. És mivel a hordó tartalma igencsak megtette az érdeklődőkre hatását, a tömeg mind nagyobb és nagyobb lett, nagyon sokan az emberek közül fölkapaszkodtak a Kamenita-hátra, és az óriási szőlővesszők leveleinek árnyékában pihelve csipegették az öklömnyi szőlőszemeket.

– Boldognak látszanak, és a boldogságunkhoz ennyi untilg elegendő – mondta Nyurga P., aki a Tűzevővel csapolta poharakba a kaukázusi kristálylevet.

– Az aláírásgyűjtés is szépen halad, estig telt ház lesz a lajstromon – dörzsölte elégedetten kezét a Dörzsölt, és már arról áradozott, hogy ha minden zökkenőmentesen halad, akkor nekik komoly esélyük mutatkozik az emberek rokonszenvének óriási mennyiségű felhalmozódására.

A Remetét egyszerűen lenyűgözte a látvány. Most már biztos tudta, hogy a továbbiakra tervezetteknek is sikerülnie kell, és hogy itt egy év múlva olyan oázisa lesz az emberi megkönnyebbülésnek, felszabadulásnak, mint másutt aligha.

A színvallójáték mondhatni, hogy letaglózó hatással volt a közönségére. A katarzis bekövetkezte akkor döbentette félelmetes nyugodtságra az embereket, mikor a szereplők a darab kulminációjaként állati négy lábúságukból ismét két lábra kapva, újra emberek módjára kezdtek viselkedni, és önnön hibáikat, vétségeiket az emberiség ellen kikiáltó módjára gyónták meg, akárha a tömegtől örök feloldozást nyerhetnének. Az emberek végezetül elvegyültek a szereplőkkel, és beszélgetésbe fogtak velük a bajjaikról, bánatukról és félelmeikről, mintha maguknak is vallaniuk kellene a színvallójáték félelmetes hatásának igézete alatt.

– Uram, most jött ideje, hogy a tömeggel szót értsen! – mondta a Remetének Magvaszakadt Janó, ahogy lazán állva kimondottan élvezték a feledhetetlen jelenetet.

– Bejelentem a szóvivő urat! – szívélyeskedett a Dörzsölt.

– Minek engem bejelenteni? – kérdezte Martin.

– Mert ez már, a következő pillanattól fogva, tiszta politizálás – próbálta túlharsogni a tömeg zaját Dörzsölt, majd a Remete kezébe nyomott néhány oldal sűrűn teleírt papírlapot, hogy azt olvassa fel lehetőleg retorikus előadásban, majd ismét a tömeghez fordult:

– Mélyen tisztelt polgártársak, tisztelt sándori és kéri lakosság! Van szerencsém önöknek bemutatni Molcer Martin urat, aki polgármesteri jelöltünknek, Kamenita Sándor vándor magyar filozófusnak a szóvivője, és aki pillanatnyilag nem lehet jelen, mert máshova rendelte a kötelesség . . . A szóvivő úr szeretné kifejezni mérhetetlen hálánkat amiatt, hogy önök aláírásukkal hitelesítik az egyetlen igaz szabadkai polgármesterjelölt benevezését ama versengésbe, hogy végre megszüntessük a dóbrögics, kertek díszének is túlságosan csúf törpefélék kiűzetését az édenkertből, ahova úgy befészkelte, akárha kakukk lenne ökelme! . . . Most pedig átadom a szót Kamenita-hát szentebbnél is szentebb emberének, aki tetteivel bizonyította már, hogy ha kell, akkor akár a csontok is előjönnek a föld gyomrából, csakhogy kiálljanak az igazság és a szeretet ügye mellett! Amint mondtam: Molcer Martin úré a szó!

A Remete pillanatok alatt átérezte annak nyomorúságát, hogy bizony régen volt a világot jelentő deszkákon, s izgalmában akkorákat nyelt, hogy az ádámcsutkája a kisagyába akart mindenáron liftezni.

– Tisztelt polgártársak! Abban a szerencsés helyzetben vagyok . . . – kezdte Molcer Martin először szabadon, saját szavaival megszólítani a jelenlevőket, de olyannyira összeszorult a torka, mintha valamilyen sportolói doppingvizsgálaton venne részt, és valaki ott motozna a neki szerve körül. Mert ilyen esetben talán még az is összeszorul, ami különben nemigen szokott összeszorulni, és az ember mégiscsak van olyan élőlény, hogy ha ad másokra és magára is egy kicsit, akkor bizony nagyon nehezen eshet túl a ló másik oldalára, illetve ejtheti át az embereket. A kegyes hazugság intézménye valamelyest már ismert az emberiség történetében, és talán a Remetének nemigen kellett volna a szívére venni a dolgokat, de mégis időre volt szüksége, hogy átváltozzon, akárha színészé is netán, akinek most engedelmeskednie kell a rendező utasításainak.

– Helyzetben vagyok, s mint olyan, polgármesterjelöltünk nevében szeretném elmondani, hogy egyesek sok évtizeden át rombolták életterünket, a sándori és kéri helyi közösséghez tartozó világunkat, és később is hatványozottan sújtott minket a rossz és a gonosz. Akárha maga a város is nem vette tekintetbe a másságunkat, másféleségünket, és a két helyi közösséget egy olyan tömbnek veszi, amely összeesküdött ellene, amely ki akarja billenteni a hatalomból! . . . Tisztelt polgártársak!

Esetünkben csupán arról van szó, hogy az embert néha a legközelebbije ismeri legkevésbé, és szándékunkat a bentiek ily mód tudták a fonákjára fordítani, akár azt a bizonyos bundát a maga ki- és befordításával, de mi azt mondjuk önöknek, hogy az ész nem tűri maga fölött a piszkot, és nekünk a magunk eszével úgy kell gazdálkodnunk mindenki javára, hogy legalább ez a mérhetetlen kis-palicsi büdösség kerüljön végre ad acta, és innen is oxigénnel teli tüdővel nézhessünk arccal a jövőbe!

Ezen a ponton az emberek hosszan tapsoltak. S mivel a biztatástól megjött a Remete magabiztossága, most már hatalmas taglejtések kíséretében, a Dörzsölt általi papiroslapokat a lábához ejtvén, szabadon kitárulkozott mindarról, ami a bögyét nyomta.

Dörzsölt összeszedte a papírjait, s igyekezett őket ismét a Remete kezébe juttatni, de ekkor már Martinnak a szeme villámlott, s olyan haraggal lökte odébb az ügyvéd kezét, hogy az szinte elhasalt a mozdulat erejétől.

– Igen, igen! Mondom nektek mindannyiunk nevében, hogy éppen az ilyenek mint ez az én barátom is, teszik rosszabbá a világot, és éppen ezért arra hívom fel a figyelmeteket, hogy Kamenita Kőhalmi Sándor vezetésével hűtsük le végre az igencsak viszketeg és mozgalmas jogász- és közigazdászhadak uralmát a politikában, kvázi értünk, rólunk gondoskodó, zűröző hangyaszorgalmú tevékenységüket, amit az igazság és a tőke fegyverzetében ránk erőszakolnak!

Megintcsak hatalmas ováció fogadta a szavait, és amikor körülnézett, azt vette észre, hogy egyedül áll fent a lazán, már nincs körülötte senki, de a beszédet folytatni sincs értelme, mert a polgárok egy része elindult a város felé, mások meg sorba álltak az aláíráshoz.

A Remete hirtelen a fenekére ült, akár egy kisgyerek, akinek hosszú idő után egyszer csak megjött a szava, és kimondhatta végre, hogy milyen jó érzés másokkal is tudatni a gondolatait.

– A hegy dolgozni kezdett, Martin – suttogetta a Remete fülébe a Pópa, aki időközben fölkaptatott hozzá a lazára.

– Melyik hegy, atyám?

– Ez a tied! Mert ebben delej van, csak máig úgy látszik, hogy az igazak álmát aludta! – mondta a Pópa, majd a Remetével együtt az

embereket figyelte, akik a domb alól futva igyekeznek az aszfaltos bekötőút felé, mintha menekülnének valami elől.

A Pópa és a Remete gyorsan a Kamenita-hát tövébe creszkedtek, s ott valóban volt mit látniuk: a nagy kartonlapokra festett szentek és királyok, mint valamely mennybeli kamarilla tagjai, háromdimenziós valóságukban mutatkoztak, s mintha valamilyen fontos témáról tanácskoztak volna.

– Te, ember! . . . A vitrázsok és az ikonok alakjai reinkarnálódtak ide valamiképp, de ez lehetetlen, ebbe mi belepusztulunk! – mondta lihegve a Pópa, közben a keresztet maga elé nyújtotta, mint aki a vég óráján könyörög feloldozásért.

A Remete mindent értett. Hiszen a kaukázusi kristályok szövetkeztek a Kamenita-hát biorezonanciájával, és az anyatejpotló fölmagasztosult mennyei cselekedetté.

Végül is mindenütt csend lett a környéken, és pihenni távozott a vidék az egész napi hajszától, mire a Remete is arra gondolhatott, hogy kissé összekapja magát, és elmegy azokhoz látogatóba, akik a legkevésbé várták. A gyerekei, lettek légyen azok örökbefogadottak vagy vér szerintiek, ezekben a napokban nagyon hiányoztak neki, s úgy gondolta, ha már visszatér a civil életbe, megszüntetve elvonatkoztatását a világtól, akkor legjobban teszi, ha szembenézését önmagával az övével kezdi.

Amikor átvágott a pacséri sínek menti gyöpösön, és a Kastéllal egy magasságba ért, valaki odaszólt neki:

– Egészségesen szólalt ma a néphez, Molcer úr!

A kútásó volt az illető, akinek társaságában ott ültek a többiek is mind, a freskó- és ikonfestők, s persze hogy velük egy asztalnál Donna Anna meg a Miniatya.

– Nemigen értek én ehhez – telepedett közéjük a Remete.

– Már hogyan értene, művész úr! Inkább ért hozzá, mint az egyik önjelölt, aki azzal érvelt, hogy az ő lova a legjobb, mintha éppen lóversenyen lennének! – hahotázott nagy hangon Szilágyi L.

– Az ám, méghogy az ő lova a legjobb?! – kérdezte szintén hatalmas vidámkodás közepette a Miniatya, aztán kerekded pocakját alul két marékra fogva, hogy le ne guruljon székéről, a derűtől el-elakadozó hangon adta meg a kegyelemdőfést az említett polgármesterjelöltnek:

– Már hogysisne lenne az ő lova a legjobb, mikor neki igazándiból a Szent Mihály lova van csupán!

A Kastély művésztelepi tagságának hatalmas röheje még soká hal-
latszott a kései esteledésben a mondott polgármesterjelölt számlájára.

(Folytatjuk)